

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نام مقاله:

نقش مادران و در تربیت فرزندان مومن و انقلابی

گردآورندگان:

ندا رضایی مفرد

فاطمه احمدی فالحی

مقدمه:

تربیت عبارت است از انتخاب رفتار و گفتار مناسب و همچنین ایجاد شرایط و عوامل لازم و کمک به شخص

مورد تربیت تا بتواند؛ استعدادهای نهفته‌اش را در تمام ابعاد به سوی هدف و کمال مطلوب، به تدریج حرکت کند.

تربیت قبل از ازدواج با رعایت شئون اسلامی و رعایت عفاف و حجاب مهم است و حتی در دوران تشکیل نطفه تربیت آغاز می‌شود. تربیت انواع مختلفی دارد، که بازشناخت انواع آن به جایگاه تربیت پی می‌بریم. یکی از مسائلی که در زندگی ما بسیار مهم است؛ تربیت فرزندان مومن و انقلابی است، که در این بحث خانواده نقش بسزایی را دارد و مهم‌ترین نقش‌های خانواده در تربیت نقش مادر خانواده است که بیشترین ارتباط را با فرزندان در خانواده دارد. در واقع نقش مادر در خانواده و تمامی جنبه‌های زندگی و فردی اجتماعی دیگر اعضای خانواده

محبوب دلاور پور و محمد مهدی صفوی در مقاله «شیوه‌های تربیت فرزندان» معتقدند که محققان شناخته شده‌ترین روش‌های تربیتی والدین را به سه نوع کلی دسته‌بندی کردند؛

۱. سهل گیرانه

۲. مقتدرانه

۳. سخت گیرانه

شیوه‌های تربیتی متفاوت در خانواده‌ها، آثار متفاوتی و در شکل‌گیری شخصیت و رشد و تربیت اجتماعی، عاطفی، هیجانی و عقلانی فرزندان دارد. پژوهش حاضر در صدد پاسخ برای پرسش مادر چه نقشی در تربیت فرزندان انقلابی دارد؟ و برای پاسخ به پرسش یاد شده این موارد را بررسی می‌کنند. رفتارهای سیاسی را در کودکان آغاز کنیم مانند در راهپیمایی آنان را با

خود همراه کنیم و تعریف خاطرات خوش انقلاب، از کتاب‌های انقلابی برای آنان داستان تهیه کنیم. کودکان را با دشمنان و فضای مجازی آشنا کنیم.

انتخاب یک همسر با عفاف و متدین، مادر خانواده الگوگیری درستی را در خانواده پیاده کند، ارتباط با خانواده‌های ارزشی و انقلابی، از کودکان بخواهیم تا با درس خواندن به موفقیت و با افتخار انقلاب باشند. در خانه در کنار کودکان موقع خواندن و قرائت نماز صدای تلویزیون را بلند کنیم.

چکیده:

تربیت یک انتخاب و رفتار درست که از بدو تولد آغاز می‌شود، که خانواده در آن نقش بسزایی دارد مادر در خانواده پررنگترین نقش را دارد زیرا ارتباطش نسبت به دیگر اعضای خانواده با کودکان بیشتر است.

پژوهش حاضر به روش توصیفی-تحلیلی و با مراجعه به منابع کتابخانه‌ای و با هدف تامین نقش مادر در تربیت فرزندان انقلابی انجام گرفته، در پایان به این نتیجه رسیده که نقش مادر در تربیت فرزندان انقلابی عبارت است از: رفتارهای سیاسی را در کودکان آغاز کنیم، در راهپیمایی آنان را با خود همراه کنیم و تعریف خاطرات خوش انقلاب، از کتاب‌های انقلابی برای آنان داستان‌هایی تهیه کنیم، کودکان را با دشمنان انقلاب و فضای مجازی آشنا کنیم.

انتخاب یک همسر با عفاف و متدین، مادر خانواده الگوگیری درستی را در خانواده پیاده کند. ارتباط با خانواده‌های ارزشی و انقلابی از کودکان بخواهیم تا با درس خواندن به موفقیت برسند و افتخار انقلاب

باشند. در خانه موقع گفتن اذان صدای تلویزیون را بلند کنیم.

کلیدواژه: مادر، تربیت، فرزندان انقلابی، مومن

□ اولین موارد نقش مادر در تربیت فرزندان مومن و انقلابی این است که رفتارهای سیاسی را به کودکان آموزش دهیم .
با بردن و همراهی کردن آنان در راهپیمایی‌ها انگیزه آنان را بالا ببریم .

راهپیمایی در بین نمادهای مختلف برای انقلاب اسلامی وجود دارد، که از یک وضع شاخص برخوردار است که قابل قیاس با اقدامات دیگر نمی‌باشد و هر کدام از این نمادها برای انقلاب وجهی از وجوه آن را به تصویر می‌کشد.

اما در راهپیمایی ۲۲ بهمن می‌توان گفت: «که همه هویت انقلاب در گرو این نماد است در واقع هم حیثیت اسلامی و هم حیثیت مردمی و هم پشتوانه بودن این انقلاب و نیز زنده بودن حیات آن را نمایان می‌سازد».

یکی از حیطه‌هایی که در تبیین نقش آفرینی مردم مورد توجه قرار می‌گیرد عرصه‌های کنشگری جمعی مانند انتخابات ، نمایش‌های عمومی و راهپیمایی است. آنچه که در طراحی این گونه فعالیت‌های جمعی با توجه به وجه نمایش آنها می‌توان محوریت یابد. جمهوری اسلامی ایران با توجه به سیاست‌های داخلی و خارجی منطقه‌ای و بین‌المللی بزنگاه‌هایی را در قالب برخی مناسبت‌ها و با هدف تشویق کنشگری مردم در اجتماع است (سایت علوم انسان‌علاسوند ،فریبا، زن در اسلام، ص ۲۲۹) .

اثبات مدعا: دلیل آیه و زیارت وجه ولایت در تفسیر نهج البلاغه حضرت علی علیه السلام سرشار از نکات تربیتی است. یعنی بیش از هر چیز دیگر راهکارهای تربیتی ارائه می‌کند برای کسی که می‌خواهد تربیت شود. بهترین و روشنگرترین منبع است. در میان نامه‌ها و خطبه‌ها و حکمت‌ها نامه ۳۱ نهج البلاغه که خطاب به امام حسین علیه السلام نوشته شد یکی از برترین اسناد تربیتی است. از این رو رفتارهای سیاسی در کودکان و دادن پرچم ایران به دستشان یکی از فعالیت‌هایی است که مادر در تربیت فرزندان مومن و انقلابی می‌تواند انجام دهد.

□(دومین موردی که در نقش مادر در تربیت فرزندان انقلابی تاثیرگذار است که کودکان را با فضای مجازی و دشمنان انقلاب آشنا کنیم.

روانشناسی کودک و نوجوان

اینترنت و فضای مجازی برای کودکان

اینترنت و فضای مجازی، دنیای عجیب و در عین حال شگفت‌انگیزی برای کودکان محسوب می‌شود. مخصوصاً در این دوران که بسیاری از آموزش‌ها و ارتباطات در بستر فضای مجازی شکل می‌گیرد، استفاده‌ی کودکان از تکنولوژی و اینترنت، تا حد زیادی گریزناپذیر و البته مفید است.

آنها می‌توانند از اینترنت برای حضور در کلاس‌های مدرسه و دیگر کلاس‌های آموزشی، تحقیق‌ها و فعالیت‌های فوق‌برنامه، برقراری ارتباط با معلم‌ها و دوستان، انجام بازی‌های تعاملی و... کمک بگیرند. اما نکته‌ی مهمی که در این خصوص برای بسیاری از والدین دغدغه ایجاد کرده، نحوه‌ی نظارت بر کودکان هنگام استفاده از اینترنت و فواید و خطرات این دنیای بدون مرز است.

در این مقاله سعی کرده ایم به طور خلاصه، به مهم ترین نکات پیرامون حضور کودکان در اینترنت و فضای مجازی اشاره کنیم؛ همراه ما باشید.

سن مناسب کودکان برای استفاده از اینترنت و فضای مجازی

واقعیت این است که سن مناسب برای استفاده از اینترنت توسط کودکان، کاملاً به خود شما بستگی دارد. شواهد نشان می دهد که با وجود تمام نگرانی هایی که درباره قلدری های سایبری و شکارچیان اینترنتی وجود دارد، امروزه برخی کودکان از ۳ سالگی آنلاین می شوند!

این وظیفه بر عهده والدین است که در هر سنی، برنامه ها و وبسایت های مناسب برای کودکان را به او معرفی کنند و بر فعالیت او نظارت داشته باشند؛ ضمن اینکه بسیاری از برنامه ها و شبکه های اجتماعی محبوب محدودیت سنی ۱۳ سال را برای استفاده ی کاربران در نظر گرفته اند.

در این میان نگرانی ها و دغدغه های والدین نیز متفاوت است؛ عده ای ترجیح می دهند صبر کنند تا فرزندان شان به سن مدرسه ابتدایی برسند و سپس به او اجازه ی استفاده از اینترنت را بدهند.

عده ای دیگر نیز نگرانند اگر فرزند کوچک خود را با فضای اینترنت آشنا نکنند، کودکان پس از شروع مدرسه عقب خواهند ماند.

اما این نگرانی الزاماً درست نیست؛ بهترین گزینه ها برای رشد و تحول کودکان، همان چیزهایی هستند که همواره تاثیرگذار بوده اند؛ مواردی چون صحبت کردن با کودکان، کتاب خواندن برای آنها، آواز خواندن، برقراری ارتباط چشمی و پشتیبانی و حمایت از کنجکاوی آنها، پایه و اساس بنیادین برای تمام یادگیری ها در کودکان را فراهم می کند.

این را بدانید که اگر همین روش را ادامه دهید، کودک شما برای کشف دنیای مجازی به مشکلی برنخواهد خورد، اما اگر دوست دارید کودکان با فضای مجازی آشنا شود، نکات زیر را در نظر داشته باشید:

نظارت بر استفاده اینترنت و فضای مجازی

به جای اینکه رمز کامپیوتر را از کودک مخفی کنید، به او یاد بدهید چگونه از اینترنت استفاده کند و مواظب چه مواردی باشد. درباره فضای مجازی با فرزندان خود شفاف صحبت کنید

سعی کنید با فرزندان خود صادقانه راجع به کسانی که با آنها در ارتباط هستند و چگونگی ارتباطشان صحبت کنید.

اطمینان حاصل کنید که اهمیت و ارزش تعاملات دوستانه و حمایت‌گرانه را درک می‌کنند و می‌دانند که رفتارهای تبعیض‌آمیز و نامناسب هرگز قابل قبول نیستند. آنها را تشویق کنید که اگر هر یک از این رفتارها را تجربه کرده‌اند فوراً موضوع را با شما یا شخص بالغ و معتمدی در میان بگذارند.

□(سومین موردی که در نقش مادر در تربیت فرزندان مومن و انقلابی موثر است این است که در ازدواج همسر متدینی را انتخاب کنیم.

خداوند انسان را به گونه‌ای آفرید که دائماً در حال انتخاب است و یکی از این انتخاب‌ها گزینش همسر مناسب برای زندگی مشترک است. و تا همسر انتخاب نکند به کمال مطلوب نمی‌رسد؛ یعنی هیچ چیز دیگر جای ازدواج و تشکیل خانواده را نمی‌گیرد. انتخاب درست و به جا باعث حفظ ایمان و تقویت معنویات در انسان می‌شود. در واقع در کانون باصفایی که مرد و زن به

یکدیگر علاقمند باشند کل زندگی زیباست) کتاب جوانان و انتخاب همسر، علی اکبر، مظاهری، ص، ۱۸۸، Sid، تئوری انتخاب، دکتر ولیام، گلسر).

انتخاب همسر و ازدواج مسئله بزرگ و حساسی است ما در طول زندگی با کلی انتخاب مواجه می‌شویم اما مهمترین انتخاب گزینش همسر مناسب برای رسیدن به رشد و کمال است ما باید در انتخاب‌های خود دقت و توجه خود را به کار بگیریم.

زیرا انتخاب نادرست باعث پیشرفت نکردن و نرسیدن به قرب الهی می‌شود. انتخاب یک همسر مناسب سرنوشت یک عمر دیانت و اسرار و آسایش زندگی و ... خود را به دست کسی که از اخلاق و عادات و کمالات او آگاهی ندارند انتخاب نمی‌کنند (کتاب انتخاب همسر، مهدی، لک، علی آبادی، صفحه، ۲۹، صفحه ۱۷۰، اینترنت).

اگر انسان در انتخاب همسر ملاک صحیح داشته باشد هیچ وقت دچار سرگردانی و اشتباه نمی‌شود. یک ملاک صحیح در انتخاب همسر انسان را به دقت وسواس بیش از حد می‌کشد و یا او را دچار تفریط و کوتاهی در این امر مهم می‌کند، که سبب می‌شود به دردسرهایی از اخلاق و کمالات او آگاهی ندارد انتخاب نمی‌کنند.

اگر انسان در انتخاب همسر ملاک صحیح داشته باشد هیچ وقت دچار سرگردانی و اشتباه نمی‌شود. یک انتخاب خوب و شایسته می‌تواند مایه آرامش جسم و آرامش روان گردد و اساس سعادت و خوشبختی را برای پسران و دختران فراهم آورد (آیین همسر داری، آیت الله ابراهیم، امینی، ص ۹۷، زن و خانواده، رهبر معظم انقلاب).

اثبات مدعا وجه مناسب در تفسیر احادیث مانند مردی از پیامبر اسلام پرسید با چه کسی ازدواج کنم ؟ ایشان فرمودند : الاکفاء

او پرسید کفو چه کسانی هستند؟

حضرت فرمود همتای دینی و ایمانی زن متدین و پایبند به قوانین اسلامی باید با انسانی مانند خود ازدواج کند. پس هر چقدر نزدیکتر و به هم فاصله کم باشد بهتر است. یکی از بزرگترین نعمت های خداوند همسر شایسته است ، از این رو انتخاب درست و شایسته در انتخاب همسر متدین در تربیت کودکان انقلابی تأثیر بسزایی دارد.

(4) چهارمین مواردی که در نقش مادر در تربیت فرزندان مومن و انقلابی موثر است این است که با خانواده های ارزشی و متدین ارتباط برقرار کنیم. خانواده نهاد اجتماعی جهان شمولی است که به رغم کوچک بودن دارای آثار پردامنه زیستی، روانی ،دینی ،آموزشی ،تربیتی و ... است. اسلام به عنوان جامع ترین دین الهی، به دلیل همین آثار بنیادین و سرنوشت ساز، توسط ویژه ای به این نهاد مبذول داشته است. خانواده برخلاف وسعتش مهم ترین نقش را در کل جامعه ایفا می کند.

افراد در این اجتماع کوچک شخصیت خود را شکل می دهند که هر کدام از آنها در جامعه نقش و مسئولیتی را بر عهده می گیرد و در کنار یکدیگر جامعه را خواهند ساخت، از این رو خانواده جایگاه ممتازی دارد.

کانون خانواده بستری مناسب برای تربیت عاطفی و اخلاقی، ذهنی و مهارتی فرزندان است در این کانون پرمهر فرزندان رشد کرده و به بالندگی می رسند. در واقع هیچ مکانی بهتر از خانواده نمی تواند نیازهای تربیتی فرزندان را فراهم سازد. خانواده یکی از اساسی ترین و طبیعی ترین نیازهای انسان به شمار می آید (کتاب روابط سالم در خانواده، داوود حسینی،

خانواده متعادل و نامتعادل، احمد صافی، خانواده موفق، عباس رحیمی، خانواده در اسلام).

تمامی انسان‌ها از کودکی با مفهوم خانواده آشنا شده‌اند و در بستر آن به رشد و بالندگی می‌رسند، با این وجود تعریف خانواده کار چندان ساده‌ای به نظر نمی‌رسد. بسیاری از جامعه‌شناسان و روانشناسان معتقدند خانواده، یک نظام اجتماعی و زیستی است که برای اعضایش مجموعه‌ای از قواعد و اصول از پیش تعیین شده را وضع می‌کند؛ اصولی که بر هر عضو نقش وظیفه‌ای را محول می‌نماید.

تعداد زیادی از روانشناسان خانواده را یک خرده فرهنگ در نظر می‌گیرند. و بر این باورند که اعضای یک خانواده با داشتن روابط عمیق به درک صحیح می‌رسند. هسته اولیه خانواده را زن و مرد تشکیل می‌دهند که در مراحل اول ارضای غریزه‌ی جنسی به عنوان یکی از نیازهای اساسی مدنظر بوده است، ولی بلافاصله موضوع تولید مثل برای امکان ایفای نقش‌های اساسی و تامین اجتماعی مطرح شده است (کتاب روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، سایت علوم انسانی، بحران در خانواده، دکتر مهدی طالبی، جایگاه خانواده در نشریات عامه پسند خانوادگی، محمد مهدی، فرقانی).

اثبات مدعا وجه تناسب احادیث قرآنی مانند برترین خانواده را می‌توان خانواده حضرت علی علیه السلام و حضرت فاطمه سلام الله علیه که همسری حضرت زهرا (س) سراسر الگو هستند نام برد.

و خانواده حضرت موسی (ع) که پدر مادری نمونه داشتند که به تعبیر قرآن کریم مادر حضرت موسی ملامت و سختی زیادی کشیدند. قرآن کریم بهترین الگو را

برای شناسایی خانواده برتر جهان معرفی کرده‌اند
خاندان حضرت ابراهیم (ع) قرآن کریم در سوره آل
عمران می‌فرمایند: به یقین خداوند آدم و نوح و
خاندان ابراهیم و خاندان عمران برای مردم جهان
برتری داده است.

(5) نقش مادر در پنجمین موردی که در تربیت فرزندان
مومن نقش بسزایی دارد مادر الگوگیری درستی را
در خانواده پیاده کند و با خواندن زندگی‌نامه
ائمہ معصومین (ع) الگوگیری درستی را در کودکان
خود پیاده کنیم.

نقش مادر در استحکام بنیان خانواده و با
الگوگیری از فرهنگ غنی اسلام است. برخی از مهم‌ترین
راهکارها شامل توجه زن به سنخیت همسر در تشکیل
خانواده، پرهیز از بیان مطالب اختلاف افکن، دوری از
انجام رفتارهای تنش‌زا، تأکید بر اظهار محبت
زوجین، ترغیب زن به رعایت حال همسر است.

یکی از مسائل مهم و پیچیده که امروزه متولیان
تعلیم و تربیت اسلامی با آن روبه‌رو هستند چگونگی
الگو سازی از اسوه‌های دینی، متناسب با شرایط
موجود است (کتاب چگونگی اسوه‌گیری از امام حسین
(ع) در عصر حاضر، معین الاسلام، مریم، زن و فرهنگ،
سال دوازدهم، پاییز ۱۳۹۹، سایت SID).

ما با والدین به عنوان الگو شروع می‌کنیم، و
زبان آنها را یاد می‌گیریم، و بار سوم و رفتارهای
قابل قبول فرهنگ جامعه پذیر می‌شویم. باید در واقع
با کسی که هم‌سن و هم‌جنس ماست سرمشق‌گیری کنیم.
مقام و شهرت الگو نیز مسئله مهمی است. نوع رفتاری
که الگو انجام می‌دهد بر کیزان تقلید تأثیر
می‌گذارد. مهم‌ترین نوع یادگیری انسان الگو‌گیری
مشاهده‌ای است بر همین اساس، یکی از روش‌های
تربیت به وسیله الگو است، و می‌توان آن را روش

الگوی نامید (روش الگو گیری در اسلام ، در منابع اسلامی) .

تأثیر پذیری انسان از محیط و گرایش او به تقلید می توان از منابع تأثیرگذار نام برد . الگو آن چیزی است که در یک گروه اجتماعی شکل گرفته است ، در واقع شیوه هایی از زندگی هستند که محصول فرهنگ است، و افراد به هنگام عمل به طور طبیعی با الگوهای سرو کار دارند.

هیچ کسی نیست که رد و پای الگو را در زندگی خود نبیند اثر اندکی در رفتار ، باورها ، در نگاهی کلی تر در زندگی انسان ها تأمل کنیم، تأثیر الگوهای مثبت و منفی را در زندگی خود درمیابیم (نقش الگو در تربیت اخلاقی نوجوانان ، محمدی ، مریم ، کتاب روش الگوی تربیت ، گروه نویسندگان ، ناشر، فصل نو) .

اثبات مدعا: وجه تناسب در احادیث قرآنی و تفاسیر مانند

امام علی (ع) در این جمله ، عمل انسان، یعنی تقوای عملی، تلاش و کوشش ، نماز و کارهای خیر را هدایتگر می داند و میفرمایند: با غیر زبان، مردم را به سوی حق دعوت نمایید، بهترین مربی و الگو کسی است که رفتارش ، گفتار وی را تأیید نماید.

در روایات قرآنی واژه «اسوه» سه بار آمده است و دست کم در سه معنا به کار رفته است، به معنای مصدري یعنی اقتدا و پیروی که عمده روایات به این معناست.

از این رو با الگو گرفتن درست و مناسب که یکی از کارهایی است که مادر میتواند برای تربیت فرزندان مؤمن و انقلابی به کار بگیرد.

نتیجه گیری:

پژوهش حاضر نقش مادر در تربیت فرزندان انقلابی براساس الگوی سوم زن مسلمان را بررسی کرده و در پایان به این نتیجه رسیده است: زن می‌تواند به عنوان مادر نقش تعیین کننده ای در زندگی خانواده داشته باشد. مادر عنصر مهم و اساسی و فراهم آوردن بستر تربیت فرزندان در دوران بارداری و شیردهی و فرایند رشد در دامن پاک و پرمهر و محبت خویش است. تربیت انتخاب رفتار و گفتار مناسب است. طبق مضمون روایات نقش مادر در تربیت فرزندان به نحو احسن است. اصالت خانوادگی ، ایمان قلبی ، اخلاق و تغذیه مادر از جمله مواردی است که در دوران بارداری بر رشد معنوی کودک تأثیر بسزایی دارد.

- سایت علوم انسان elasوند ،فریبا، زن در اسلام ، ص ۲۲۹
- کتاب جوانان و انتخاب همسر ،علی اکبر، مظاهری، ص، ۱۸۸ ، Sid,تئوری انتخاب, دکتر ولیام ,گلسر
- کتاب انتخاب همسر, مهدی ,لک ,علی آبادی, صفحه، ۲۹، صفحه ۱۷۰، اینترنت
- آیین همسرداری، آیت الله ابراهیم، امینی، ص ۹۷، زن و خانواده ،رهبر معظم انقلاب
- کتاب روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، خانواده متعادل و نامتعادل، احمد صافی، خانواده موفق، عباس رحیمی ،خانواده در اسلام
- کتاب روابط سالم در خانواده، داوود حسینی، سایت علوم انسانی، بحران در خانواده ،دکتر مهدی طالبی ،جایگاه خانواده در نشریات عامه پسند خانوادگی ،محمد مهدی، فرقانی
- کتاب چگونگی اسوه گیری از امام حسین (ع) در عصر حاضر، معین الاسلام، مریم، زن و فرهنگ، سال دوازدهم، پاییز ۱۳۹۹، سایت SID
- روش الگو گیری در اسلام ، در منابع اسلامی
- نقش الگو در تربیت اخلاقی نوجوانان ، محمدی ، مریم،
- کتاب روش الگویی تربیت ، گروه نویسندگان ، ناشر، فصل نو